

Prebivalstvo nordijskih držav

Gostota in razporeditev prebivalstva

- za nordijske države velja, da so z izjemo Danske, zelo redko poseljene
- prebivalstvo je zgoščeno v južnih delih, pa še tam gostota poselitve le redko preseže 50 prebivalcev na kvadratni kilometer
- najgosteje so poseljeni predvsem obalni deli, proti notranjosti pa gostota poselitve hitro upada

Karta v knjigi na strani 42 nam prikazuje gosto in redko poseljena območja nordijskih držav!

Kje so vzroki za omenjeno razporeditev prebivalstva?

- za številne evropske države velja, da imajo razvit sever in pa nerazviti jug
- pri nordijskih državah pa je položaj ravno obraten, saj je gospodarsko bolj razvit jug kot pa sever (odločilno vlogo ima seveda podnebje oziroma širše gledano naravnogeografske značilnosti pokrajine), izjema pa je spet Danska
- industrializacija je te razlike še povečala, kljub temu, da so nordijske države že zelo zgodaj skušale s finančnimi ukrepi zmanjšati regionalne razlike
- ti vladni ukrepi pa so le prinesli določene uspehe, predvsem so s selitvijo nekaterih industrijskih obratov na sever zmanjšali obseg migracij proti jugu (delovna sila je ostala na severu), hkrati pa se je z industrijskimi obrati na sever preselilo tudi nekaj delovne sile z juga
- na Švedskem in Norveškem se vse bolj uveljavlja tudi dezurbanizacija, se pravi, da se prebivalstvo iz velikih mest vse bolj seli nazaj na mestna obrobja in na urbanizirano podeželje (to je seveda odraz neprivlačnega življenja v mestih, proces pa je značilen za vse visoko urbanizirane države sveta)

Etnična sestava prebivalstva

- večina prebivalstva govori germanske jezike (Švedi, Danci in Norvežani se med seboj sporazumevajo brez težav, saj so razlike med jeziki podobne kot med južnoslovanskimi)
- precej drugačnem je islandski jezik, poseben germanski jezik (ferski) pa govorijo tudi prebivalci Ferskega otočja, ki pripada Danskemu
- Finci in Laponci spadajo v ugro-finsko jezikovno skupino
- na Danskem živi ob meji z Nemčijo nemška manjšina, na Finskem pa na jugu in zahodu države ter na Alandskih otokih švedska manjšina
- na danski Grenlandiji živijo poleg priseljenih DANCEV še avtohtoni Eskimi
- Nordijske države so znane po skrbi za svoje manjšine
- Norveška ima celo dva uradna jezika
- prvi je danska norveščina, ki je nastala zaradi zgodovinskih vezi z Dansko in jo uporablja 80% prebivalstva, drugi jezik pa je nova norveščina, ki poskuša uveljaviti stara narečja iz zahodnih dolin
- vsaka občina posebej se odloči, kateri jezik bo v njej uradni, razlike pa so zelo majhne
- na severu Norveške, Švedske, Finske in na polotoku Kola v Rusiji živijo Laponci (Sami ali Saami), ki jih je okoli 33 000
- največ jih je na Norveškem in Švedskem
- v preteklosti so bili znani kot rejci čred severnih jelenov, danes pa črede spremljajo le maloštevilni pastirji
- Laponci se danes ukvarjajo s kmetijstvom, gozdarstvom, rudarstvom, mnogi pa tudi izdelujejo izdelke, ki so namenjeni številnim turistom

Prebivalstvo nordijskih držav

Islandija

- število prebivalcev (1994): 266 000
- gostota poselitve: 3 preb./km²
- narodnostna sestava: Islandci 94%, drugi 6% (Danci, Američani iz ZDA, Švedi, Nemci, ...)
- delež mestnega prebivalstva: 92%

Norveška

- št. prebivalcev (1995): 4 357 000
- gostota poselitve: 13 preb./km²
- narodnostna sestava: Norvežani 96%, drugi 4% (Sami-Laponci, ...)
- delež mestnega prebivalstva: 77%

Švedska

- št. prebivalcev (1995): 8 773 000
- gostota poselitve: 19 preb./km²
- narodnostna sestava: 90% Švedi, drugi 10% (Sami, Finci, Jugoslovani, Iranci, Norvežani, Danci, Turki, ...)
- delež mestnega prebivalstva: 85%

Finska

- št. prebivalcev (1994): 5 083 000
- gostota poselitve: 15 preb./km²
- narodnostna sestava: Finci 93.6 %, Švedi 6%, Sami 0.4%
- delež mestnega prebivalstva: 63%

Danska

- št. prebivalcev (1995): 5 215 718 (leta 1995 je na Ferskih otokih živel 43 678 prebivalcev, na Grenlandiji pa 55 732 prebivalcev)
- gostota poselitve (brez Ferskih otokov in Grenlandije): 121 preb./km²
- narodnostna sestava: Danci 97%, Nemci 2%, drugi 1% (Turki, drugi Skandinavci, ...)
- delež mestnega prebivalstva: 86%